

VALSTYBINĖ
DUOMENŲ APSAUGOS
INSPEKCIJA

Europos duomenų apsaugos diena, 2010

2010 m. sausio 28 d.

Sausio 28-oji – Europos duomenų apsaugos diena

Ši data pažymi Europos Tarybos Konvencijos Nr. 108 „Dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu“ metines. Ši diena pradėta minėti Europos Tarybos iniciatyva, kuriai pritarė ir Europos Komisija. Europos valstybės skatinamos tą dieną organizuoti įvairius renginius apie asmens duomenų apsaugą, siekiant, kad kuo daugiau Europos gyventojų sužinotų apie savo teises šioje srityje.

Europos Komisijos palaikoma iniciatyva siekiama kelti Europos piliečių informuotumą apie asmens duomenų apsaugos problemas ir jų teises bei atsakomybę. 2007 m. sausio 28 d. buvo paskelbta Europos duomenų apsaugos diena.

Europos duomenų apsaugos dienos Lietuvoje

2007 m. VDAI duomenų apsaugos dienos proga Seime suorganizavo spaudos konferenciją „Asmens duomenų apsauga Lietuvoje“ ir konferenciją „Asmens duomenų apsaugos problemos ir perspektyvos“.

2008 m. VDAI kartu su Seimo Žmogaus teisių komitetu surengė konferenciją „Europos duomenų apsaugos diena jaunimui“.

2009 m. duomenų apsaugos dieną VDAI paminėjo kartu su Lietuvos bibliotekų atstovais. Renginiai vyko Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje.

Europos duomenų apsaugos diena jaunimui. 2008 m. sausio mėn.

VDI misija ir strateginis tikslas

Misija

Ginti žmogaus privataus gyvenimo neliečiamumo teisę tvarkant asmens duomenis.

Strateginis tikslas

Užtikrinti duomenų subjektų teisių apsaugą, vykdant efektyvią duomenų valdytojų priežiūrą ir didinant visuomenės informuotumą duomenų apsaugos srityje.

VDAI aktualijos

ADTAĮ pakeitimai

2009 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos ADTAĮ

Vaizdo stebėjimas

Naujoje ADTAĮ redakcijoje plačiai reglamentuotas vaizdo stebėjimas.

Pavyzdžiui, ADTAĮ nuo šiol numatyta, kad draudžiama vykdyti vaizdo stebėjimą patalpose, kuriose duomenų subjektas pagrįstai tikisi absoliučios privatumo apsaugos ir kur toks stebėjimas žemintų žmogaus orumą (pavyzdžiui, tualetuose, persirengimo kambariuose ir pan.).

Asmens kodas

Naujojoje ADTAĮ redakcijoje numatyta, kad draudžiama asmens kodą skelbti viešai ir draudžiama rinkti bei naudoti asmens kodą tiesioginės rinkodaros tikslais.

Sveikatos įstaigos

Naujojoje ADTAĮ redakcijoje reglamentuotas asmens duomenų tvarkymas sveikatos apsaugos tikslais. Asmens duomenys apie asmens sveikatą automatinio būdu, taip pat mokslinio medicininio tyrimo tikslais gali būti tvarkomi tik pranešus VDAI, o ji privalo atlikti išankstinę patikrą.

VDAI aktualijos

Elektroninių ryšių įstatymo naujovės

ERĮ pakeitimai, įsigalioję 2009 m. kovo 15 d., išplėtė VDAI funkcijas:

- Ne tik fizinių, bet ir juridinių asmenų priežiūra elektroninių ryšių srityje
- Informacijos apie ERĮ 65 str. 2 d. nurodytų duomenų teikimą kompetentingoms institucijoms kaupimas
- Statistinių duomenų teikimas Europos Bendrijų Komisijai

Asmens duomenų apsaugos aktualijos Lietuvoje

2009 m. lapkričio 26 d. įvyko konferencija „**Asmens privatumo ir duomenų apsauga Lietuvoje**“. Šio renginio tikslas – viešojo ir privataus sektoriaus atstovus supažindinti su asmens privatumo ir duomenų apsaugos aktualijomis Lietuvoje darbuotojų teisės į privatumą, skolų išieškojimo ir vaizdo stebėjimo kontekste.

Asmens duomenų apsaugos aktualijos Lietuvoje

Skolininkų duomenys

Tiesioginė rinkodara

Greitieji kreditai

Vaizdo stebėjimas

Tarptautinis bendradarbiavimas

VDI bendradarbiauja su tarptautinėmis organizacijomis ir dalyvauja:

- Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupės ir jos pogrupių veikloje
- Tarptautinėje duomenų apsaugos telekomunikacijose darbo grupėje
- Europolo, Šengeno ir Muintinės jungtinių priežiūros institucijų veikloje
- Europos Tarybos darbo grupės dėl duomenų apsaugos veikloje
- Konvencijos ETS Nr. 108 Konsultacinio komiteto veikloje
- Bendradarbiauja su ES valstybių narių duomenų apsaugos institucijomis
- Dalyvauja tarptautinėse konferencijose, seminaruose, pasitarimuose

Svarbiausi tarptautiniai 2009-ųjų renginiai

2009 m. balandžio 23–24 d. Edinburge (Jungtinė Karalystė) įvyko kasmetinė Europos privatumo ir duomenų apsaugos vadovų pavasario konferencija. Svarbiausia renginio tema – asmens duomenų apsaugos tobulinimas. Buvo keliamas klausimas, kokios šiuo metu egzistuoja pagrindinės Europos duomenų apsaugos teisės aktų silpnybės ir stiprybės ir kas turėtų būti patobulinta. Ko privatūs asmenys, su asmens duomenų apsauga susiję darbuotojai ir duomenų apsaugos institucijų atstovai pasigenda tuose teisės aktuose?

2009 m. lapkričio 4–6 d. Madride (Ispanija) įvyko 31-oji Tarptautinė duomenų apsaugos ir privatumo konferencija. Renginio šūkis – „Privatumas: šiandiena rytoj“. Spartus informacinių technologijų vystymasis, ypač interneto, ir jų įtaka duomenų apsaugos ir privatumo sričiai buvo apžvelgtas šioje konferencijoje. Kita svarbi renginyje gvildenta tema – nepilnamečių apsauga, kaip vienas iš strateginių tikslų skaitmeniniame pasaulyje. Pamėginta atsakyti į klausimą, kaip užtikrinti nepilnamečių amžiaus kontrolę, kaip išsiaiškinti, ar jie įgyja pakankamai žinių apie galimus pavojus, kylančius naudojantis naujausiomis technologijomis. Pusiausvyros tarp saugumo ir privatumo išlaikymas buvo vienas iš pagrindinių klausimų, kuriuos kėlė į renginį susirinkę ekspertai, ypač atkreiptas dėmesys į tuos mechanizmus, kurių augimas pastaruoju metu itin didelis, pavyzdžiui, **vaizdo stebėjimas**.

Tarptautinės asmens duomenų apsaugos aktualijos

Telefono srauto duomenų išsaugojimas

PNR

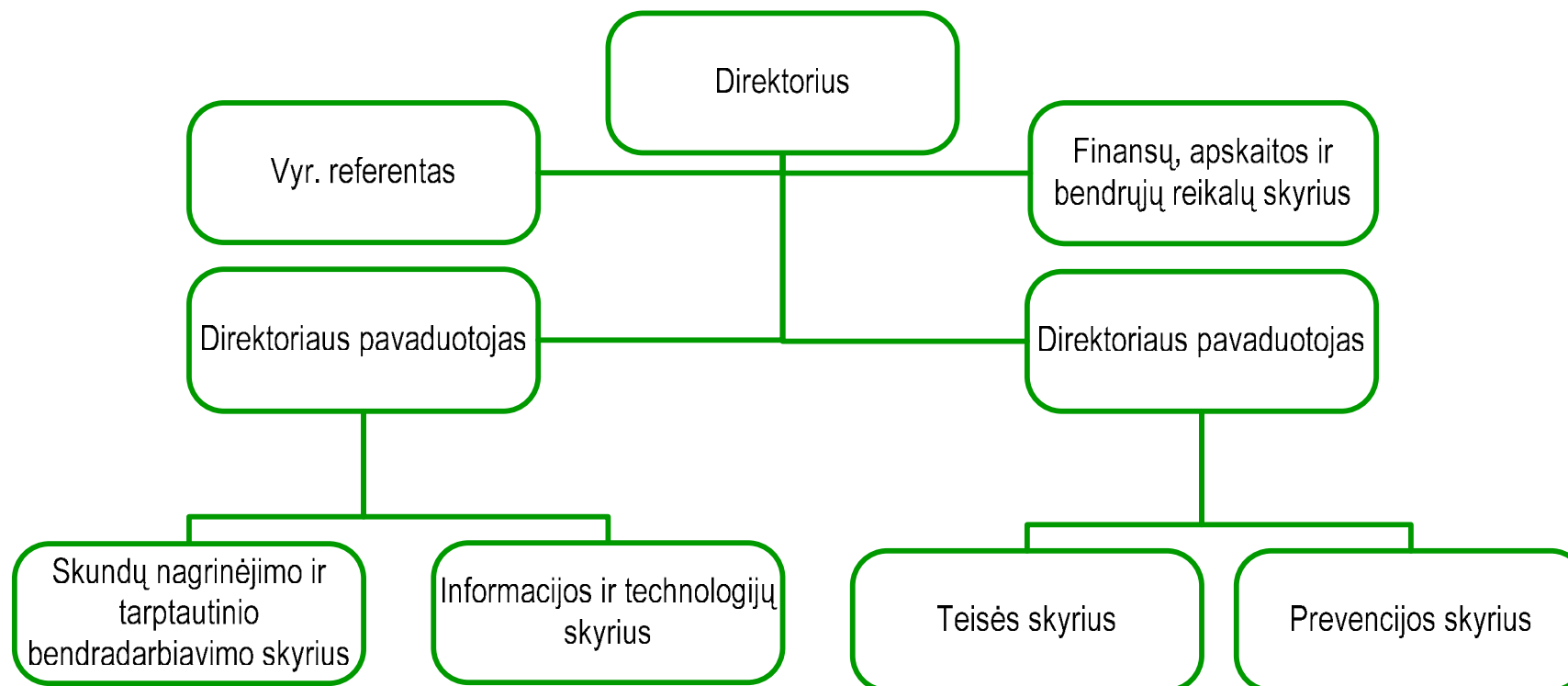
SWIFT

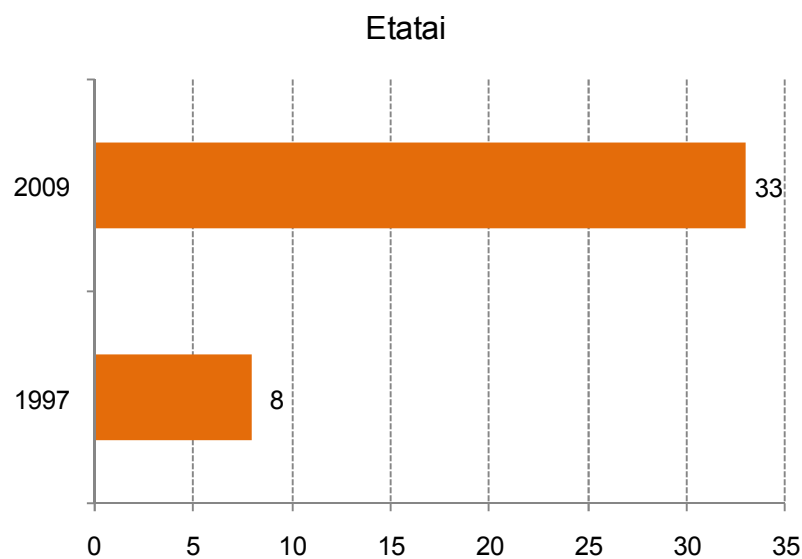
Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (VDI) – asmens duomenų apsaugos priežiūros institucija Lietuvoje

VDAI struktūra

VDAI žmogiškieji ištekliai

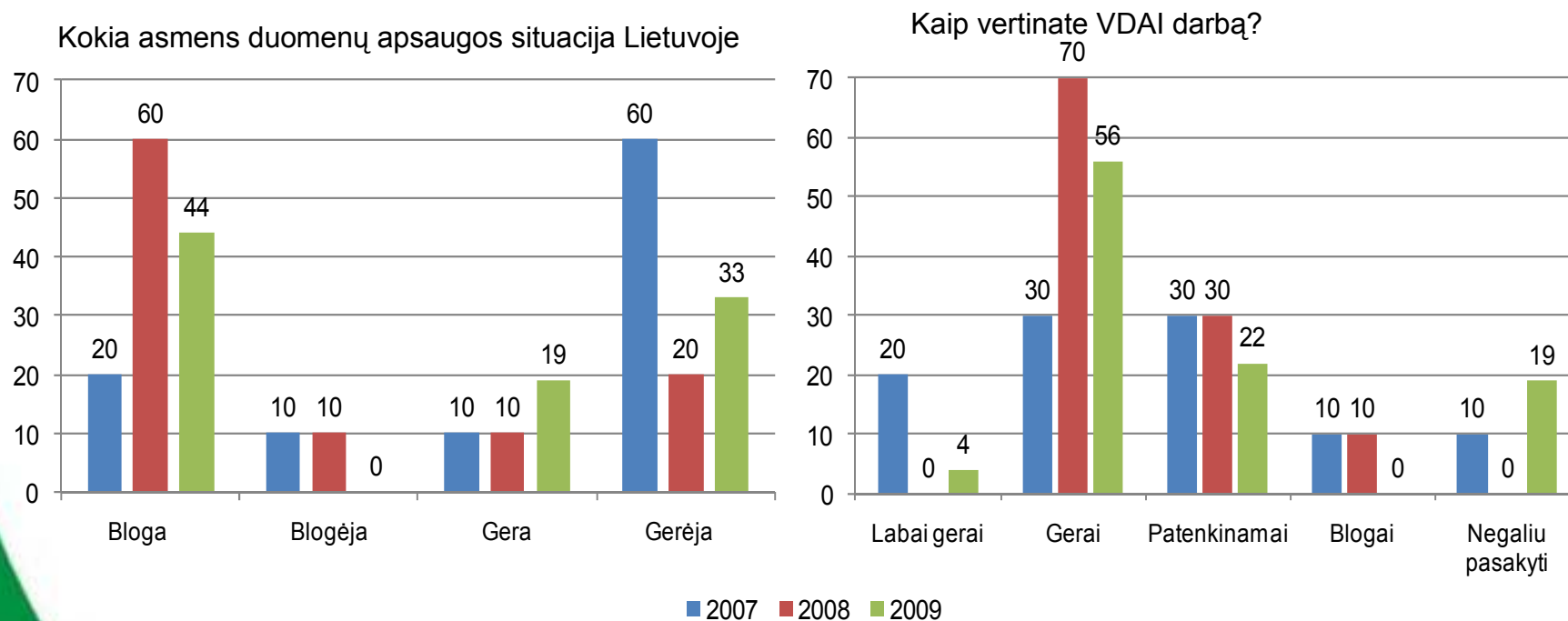

Inspekciją sudaro penki skyriai:

- Finansų, apskaitos ir bendrųjų reikalų
- Informacijos ir technologijų
- Skundų nagrinėjimo ir tarptautinio bendradarbiavimo
- Teisės
- Prevencijos

Visuomenės informuotumo rodikliai. 2007–2009 m. VDAI atliktos apklausos

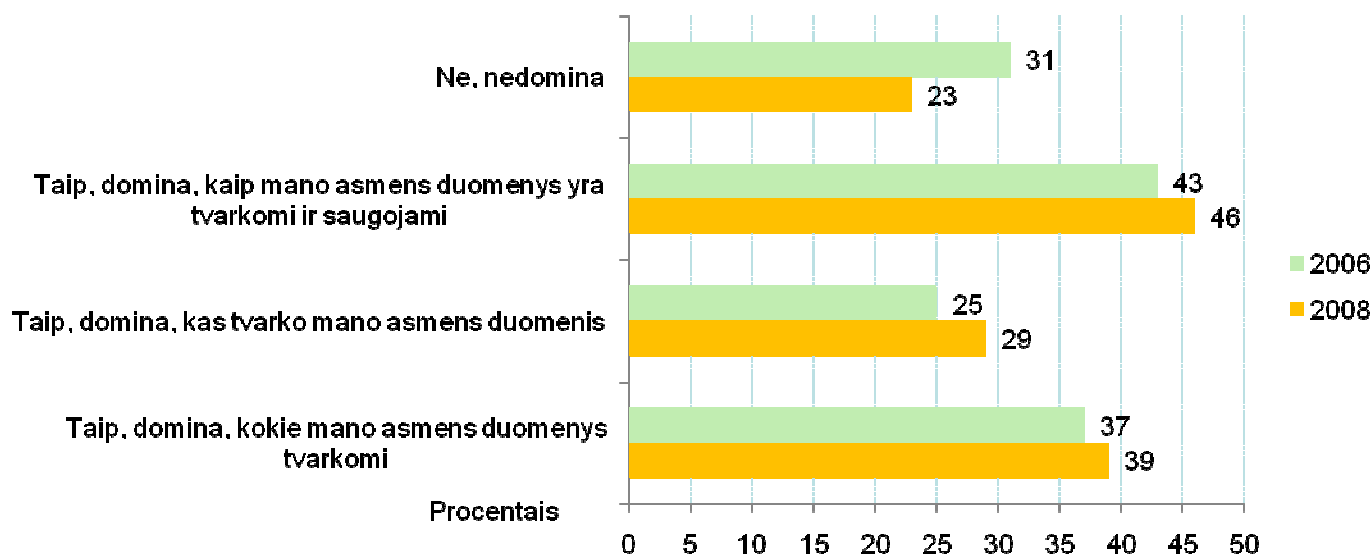
Kiekvienais metais VDAI atlieka apklausą „Dėl asmenų aptarnavimo Inspekcijoje kokybės“

Visuomenės informuotumo rodikliai. 2006 ir 2008 m. „Vilmorus“ apklausos

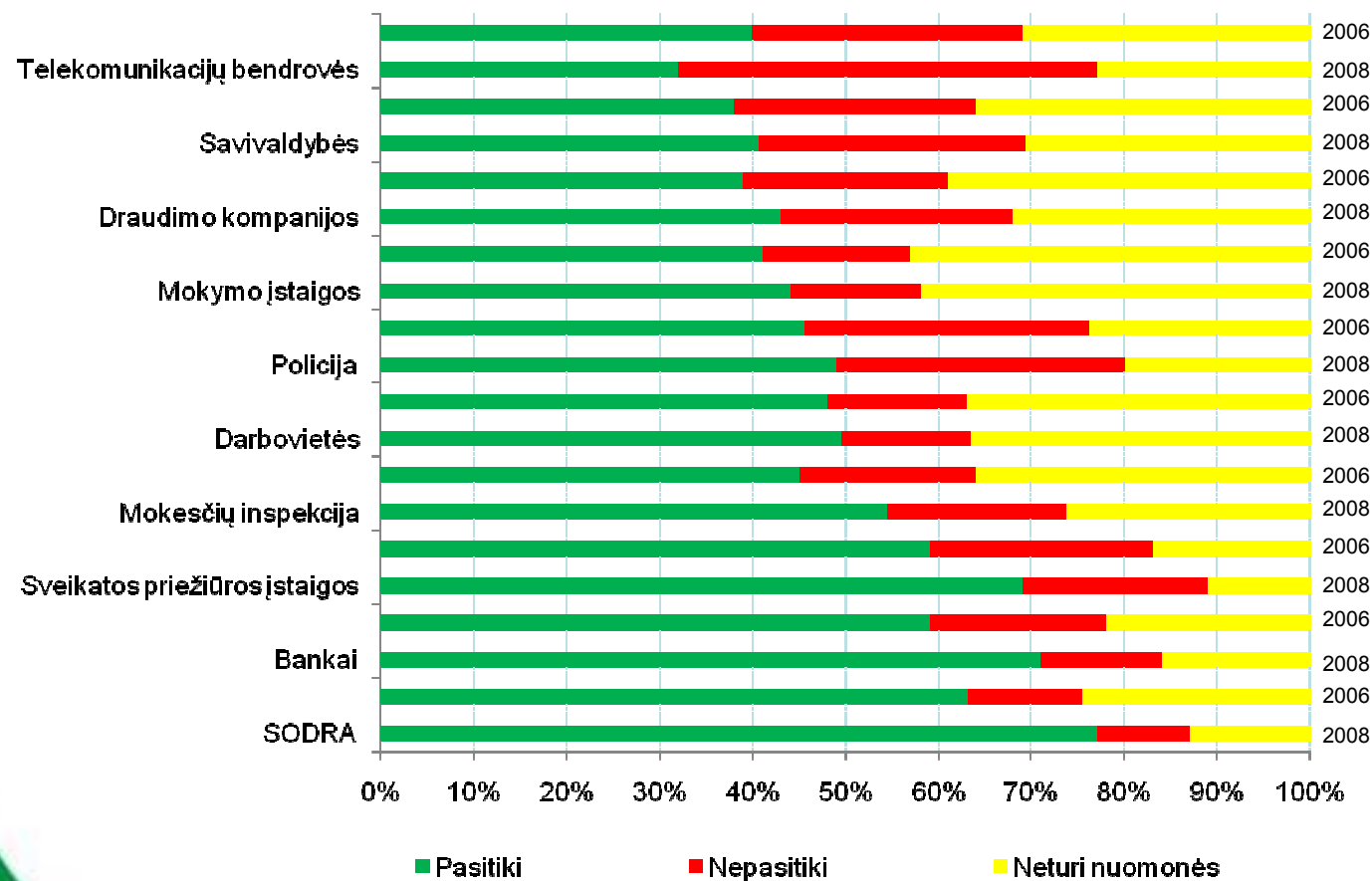
Į kasdienį gyvenimą besiskverbianti naujovė skatina vis labiau domėtis duomenų apsauga, tiek susijusia su tų naujovių panaudojimu, tiek ir kitose srityse. VDAI, siekdama gerinti duomenų apsaugos lygį, teikia teisinės konsultacijas, visuomenę informuoja apie savo veiklą. Nuolatinis visuomenės konsultavimas, informavimas apie VDAI veiklą, apie nustatytus asmens duomenų tvarkymo teisėtumo pažeidimus skatina žmones domėtis asmens duomenų apsauga ir kreiptis į VDAI, – ginti savo, kaip duomenų subjektų, teises.

VDAI, siekdama gerinti savo veiklą ir sužinoti visuomenės nuomonę apie duomenų apsaugą Lietuvoje, nuo 2006 m. kas antri metai užsako reprezentatyvią Lietuvos gyventojų apklausą.

Visuomenės informuotumo rodikliai. 2006 ir 2008 m. „Vilmorus“ apklausos

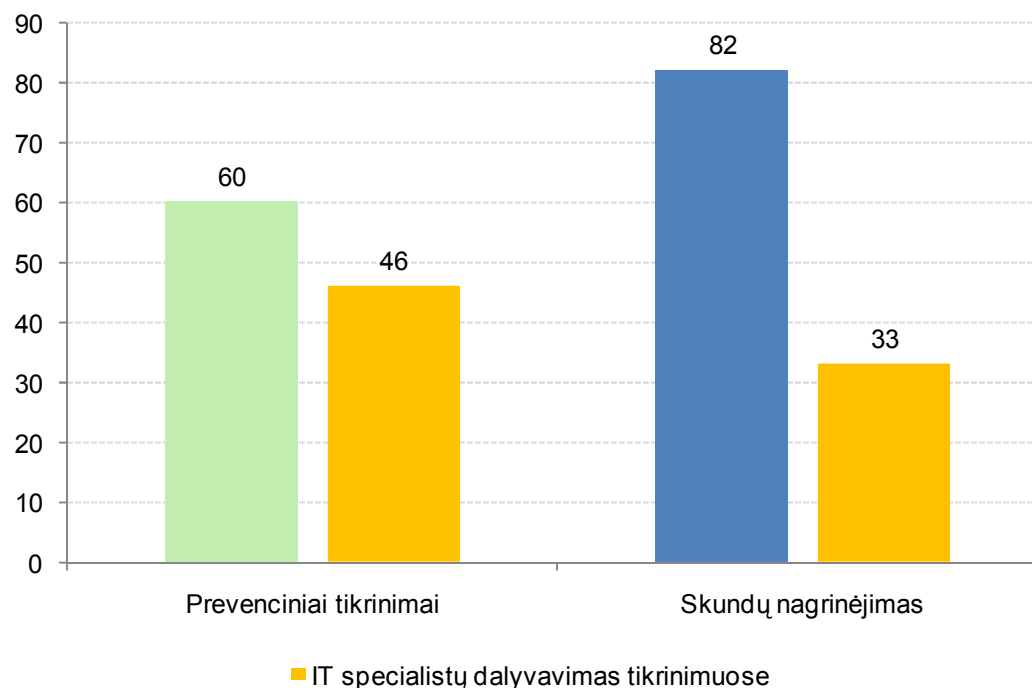
Respondentų nuomonės pasiskirstymas, atsakant į klausimą, kuriomis iš šių institucijų jie pasitiki, t. y. mano, kad jų asmens duomenys tose institucijose yra tvarkomi tinkamai?

VDAI struktūrinių padalinių veikla. Informacijos ir technologijų skyrius

Skyriaus funkcijos

- Dalyvavimas atliekant tikrinimus automatinio duomenų tvarkymo vietose ir išvadų rengimas
- Visuomenės informavimas
- Tinkamas informacinių technologijų ir ryšių įgyvendinimas VDAI

VDAI struktūrinių padalinių veikla. Informacijos ir technologijų skyrius

- Nuo 2007 m. rugsėjo mėn. VDAI leidžia mėnesinį asmens duomenų apsaugos naujienų biuletinį

(<http://www.ada.lt/index.php?lng=lt&action=page&id=473>)

- Kasmet IT specialistai parengia po keletą rekomendacijų:
Saugus duomenų perdavimas https protokolu

(<http://www.ada.lt/images/cms/File/Inspekcijos%20rekomendacijos/SSL20091228.doc>)

- Privatumo apsauga vaizdo stebėjimo sistemose. Belaidės komunikacijų technologijos

([http://www.ada.lt/images/cms/File/naujienu/IP%20kamera%20\(Galutinis\)%2020091216.doc](http://www.ada.lt/images/cms/File/naujienu/IP%20kamera%20(Galutinis)%2020091216.doc))

- Saugus duomenų perdavimas elektroniniu paštu

(<http://www.ada.lt/index.php?action=page&lng=lt&id=594>)

- Aktualiomis temomis išleidžiami lankstinukai

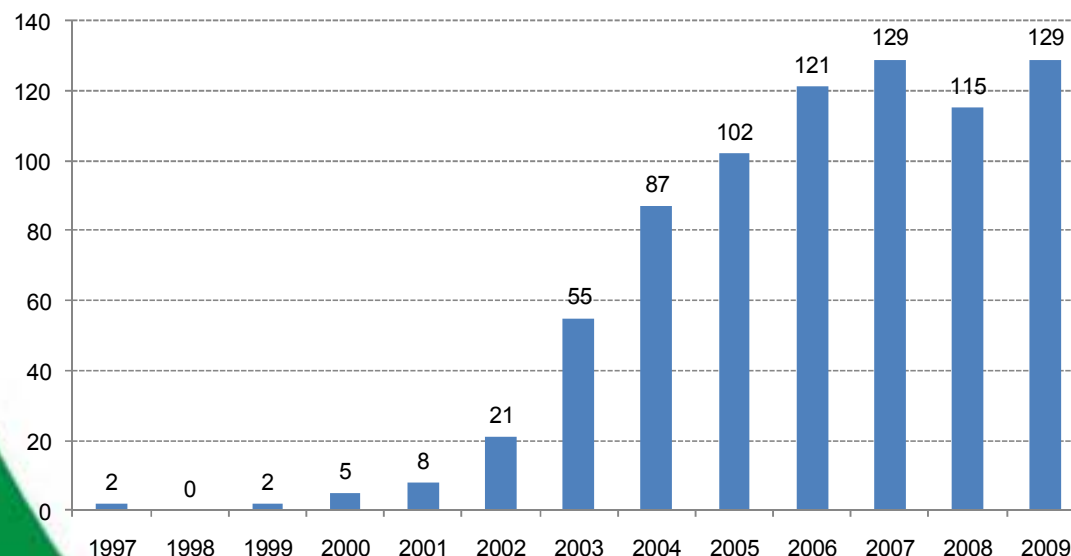

VDAI struktūrinių padalinių veikla. Skundų nagrinėjimo ir tarptautinio bendradarbiavimo skyrius

Skyriaus funkcijos

- Skundų nagrinėjimas ir asmens duomenų tvarkymo teisėtumo tikrinimų atlikimas pagal gautus skundus (pranešimus)
- Bendradarbiavimas su kitų valstybių priežiūros institucijomis ir tarptautinėmis institucijomis duomenų apsaugos srityje

Išnagrinėtų skundų skaičiaus dinamika 1997–2009 m. (vnt.)

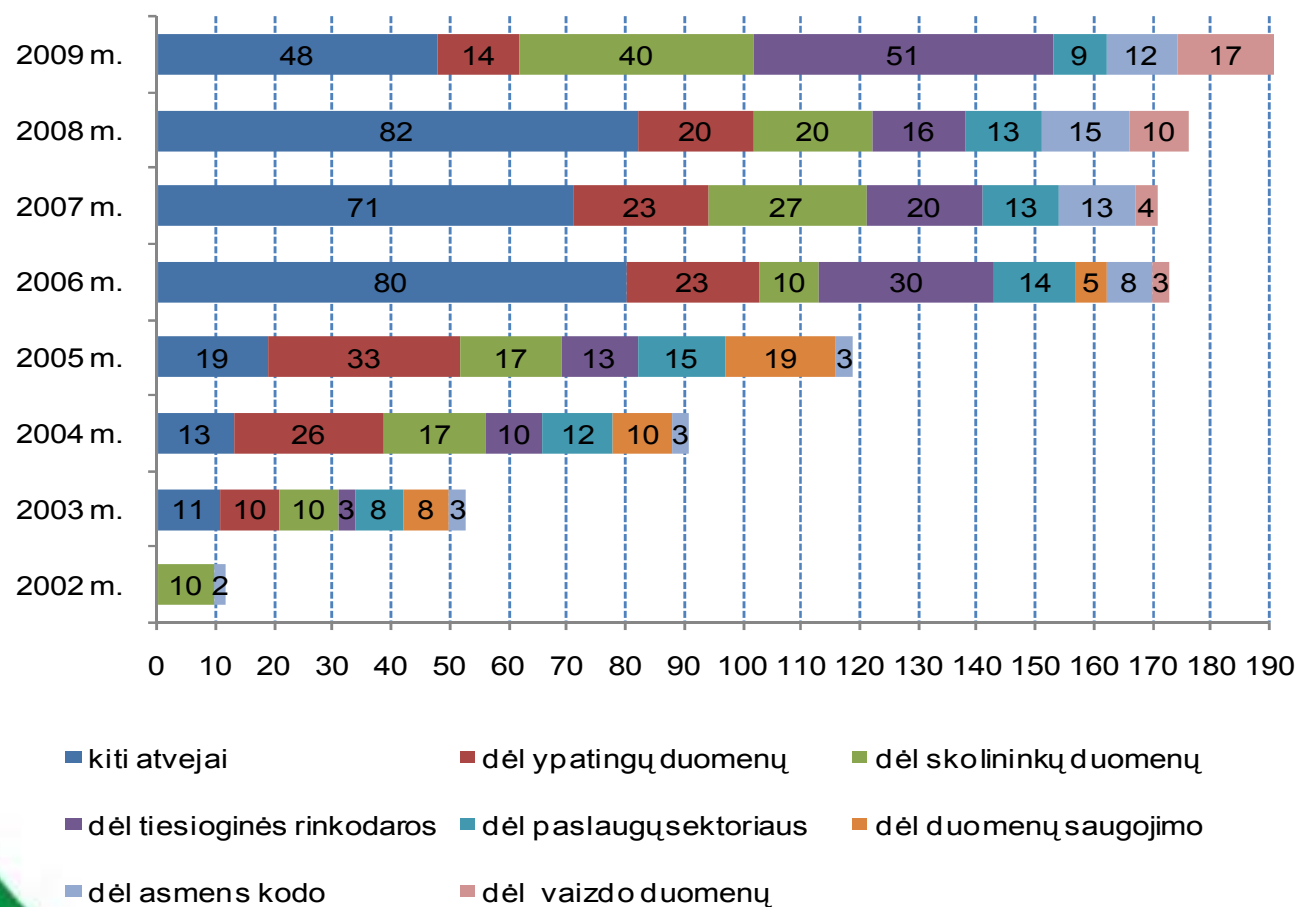

Skundų nagrinėjimas

Asmenų skundai ir pranešimai nagrinėjami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka ir pagal juos atliekami asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimai.

VDAI struktūrinių padalinių veikla. Skundų nagrinėjimo ir tarptautinio bendradarbiavimo skyrius

Skundų, gautų 2002–2009 m., pasiskirstymas pagal pobūdį (vnt.)

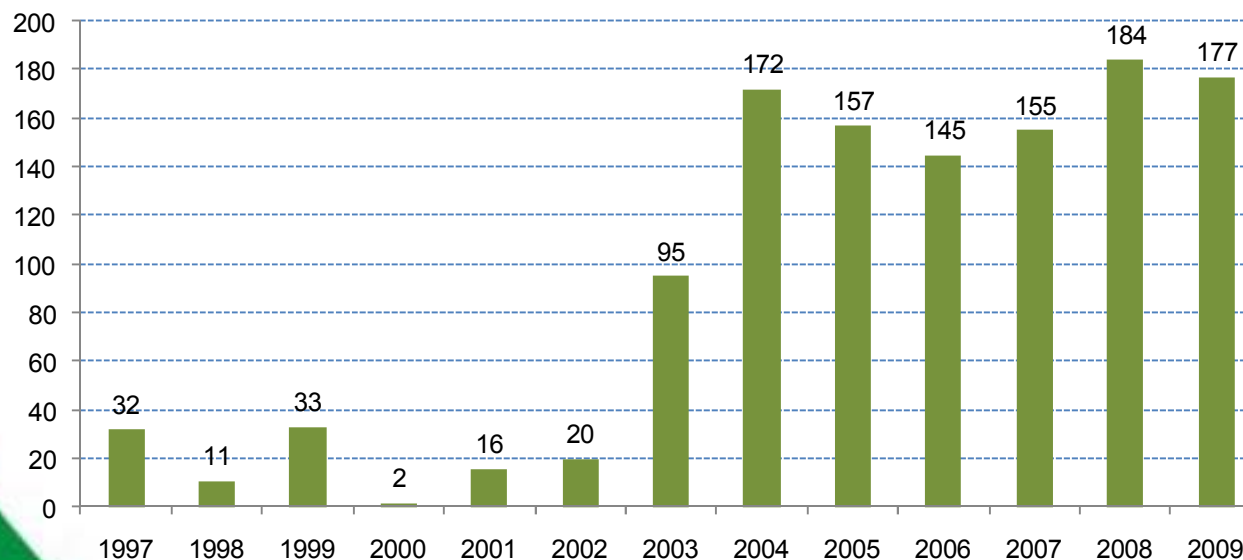

VDAI struktūrinių padalinių veikla. Teisės skyrius

Skyriaus funkcijos

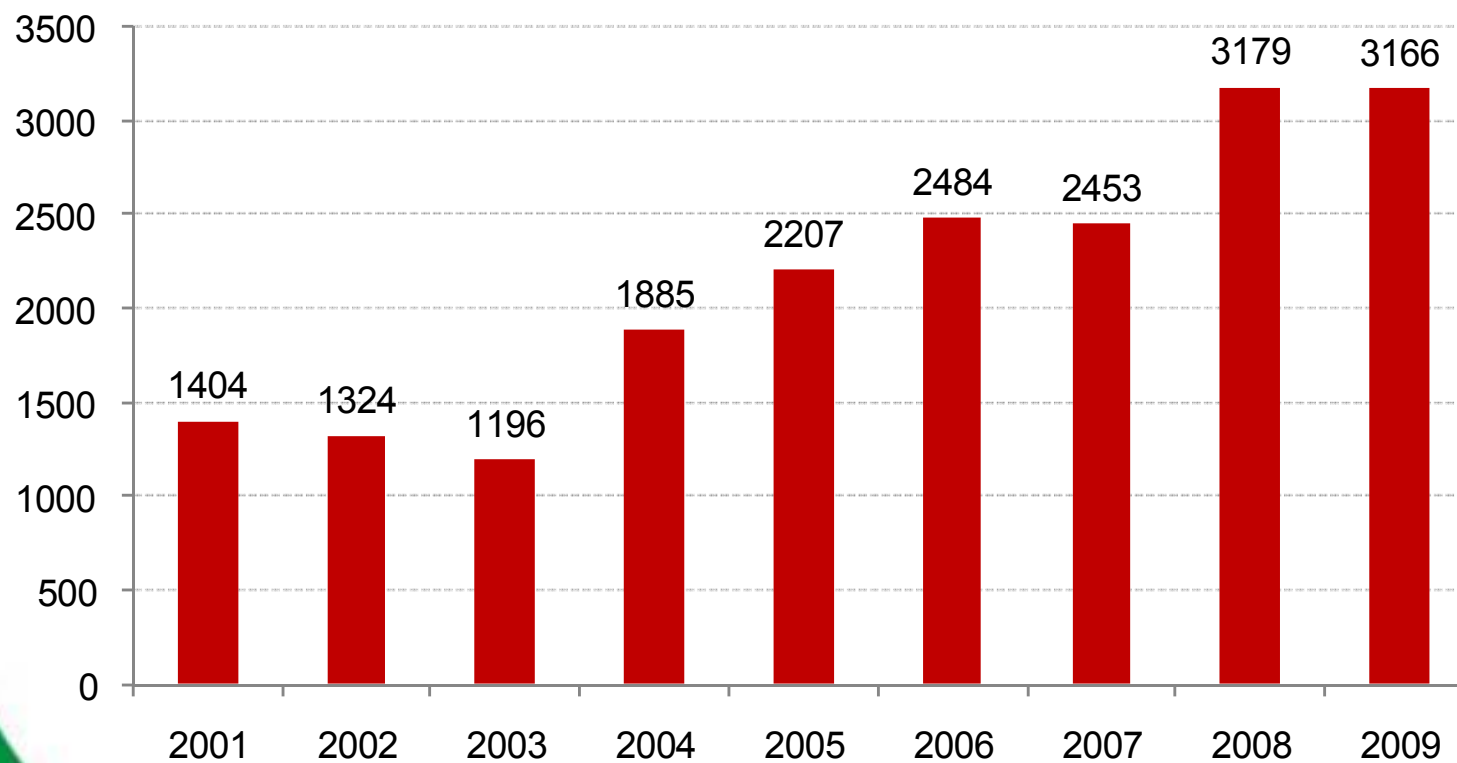
- Pasiūlymų rengimas LRS, LRV, kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl įstatymų ar kitų teisės aktų rengimo, keitimo, pripažinimo netekusiais galios, jeigu įstatymų ar kitų teisės aktų nuostatos yra susijusios su VDAI kompetencija
- Duomenų valdytojų pateiktų asmens duomenų tvarkymo taisyklių ir kitų dokumentų vertinimas
- Duomenų subjektų ir duomenų valdytojų konsultavimas dėl asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos

Suderinta teisės aktų 1997–2009 m. (vnt.)

VDI struktūrinių padalinių veikla. Teisės skyrius

Suteiktų teisinių konsultacijų skaičius 2001–2009 m. (vnt.)

VDI struktūrinių padalinių veikla. Prevencijos skyrius

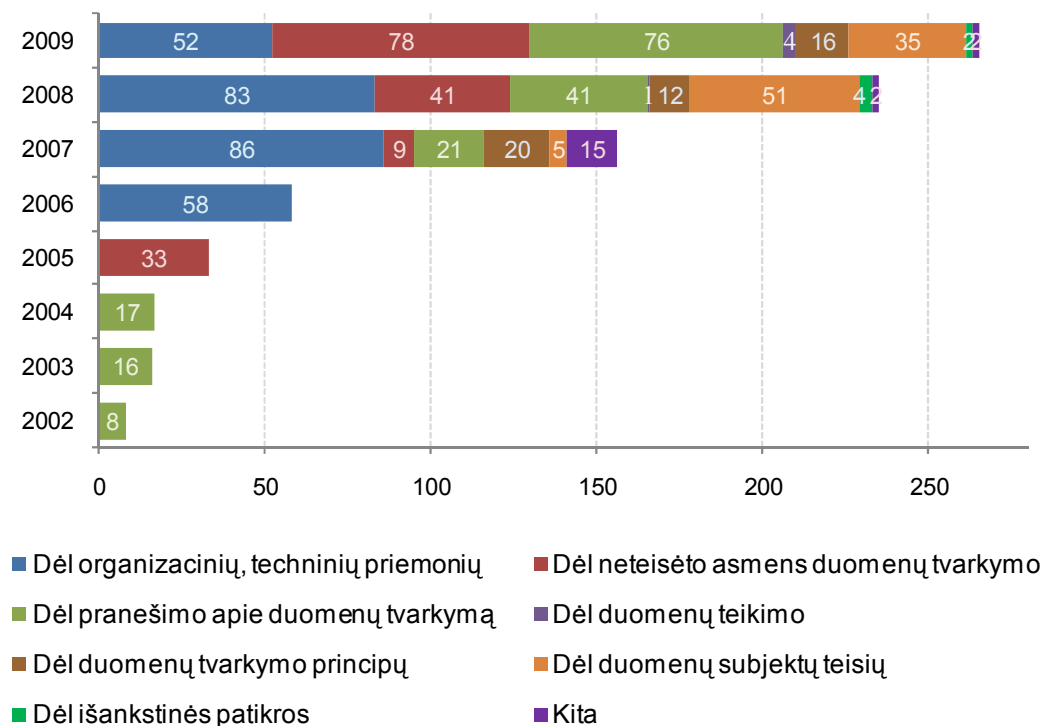
Skyriaus funkcijos

- Asmens duomenų tvarkymo teisėtumo tikrinimai
- Asmens duomenų valdytojų valstybės registro tvarkymas, registruotų duomenų valdytojų veiklos, susijusios su asmens duomenų tvarkymu, priežiūra

Tikrintos duomenų valdytojų grupės:

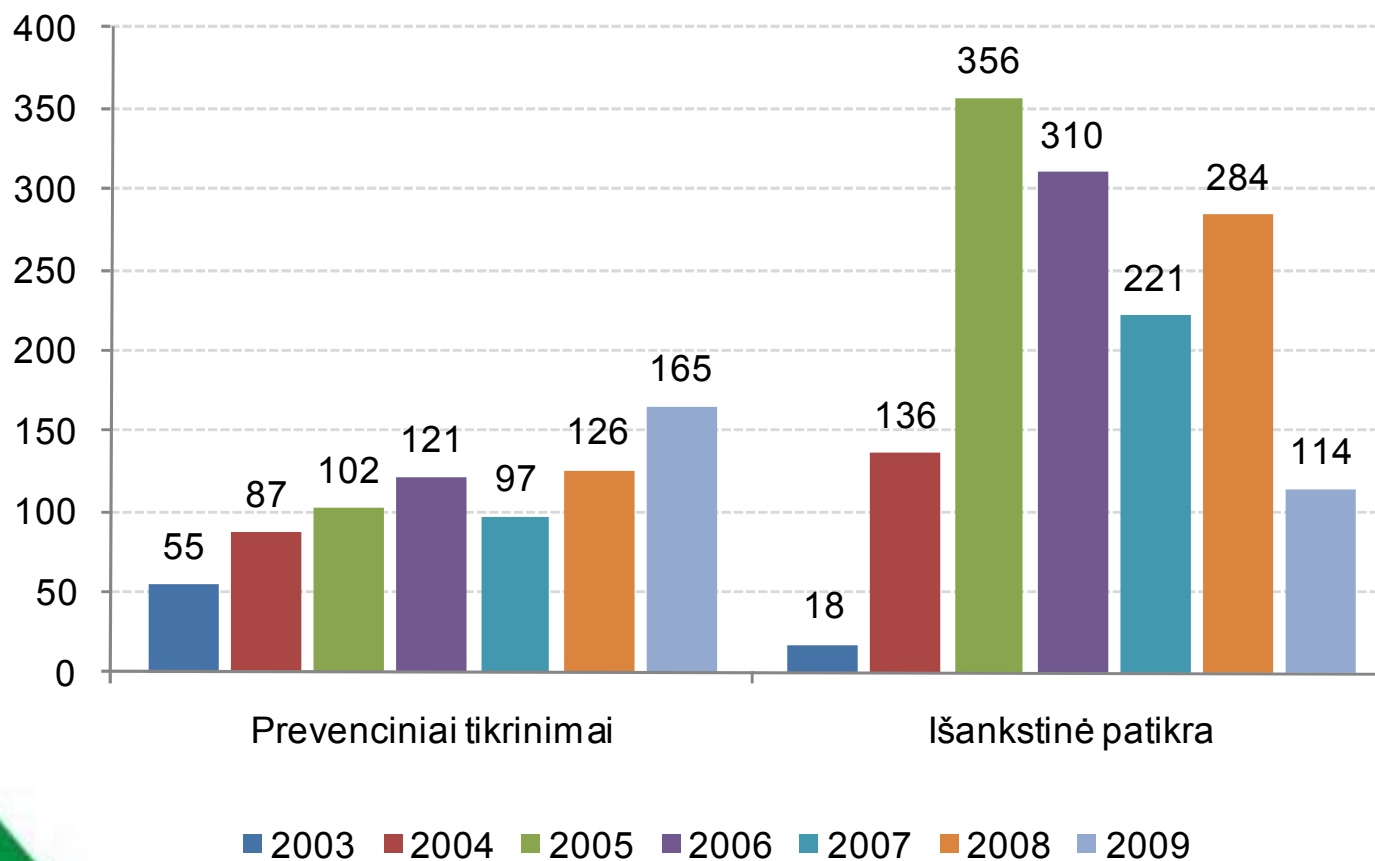
- Telekomunikacinių paslaugų teikėjai
- Komunalinių paslaugų teikėjai
- Valstybės registrai
- Draudimo kompanijos
- Lizingo bendrovės
- Viešbučiai
- Bankai
- Partijos
- Prekybos centrai
- E. parašo sertifikavimo paslaugų teikėjai
- Degalinės

Teiktų nurodymų pasiskirstymas pagal pažeidimų pobūdį 2002–2009 m. (vnt.)

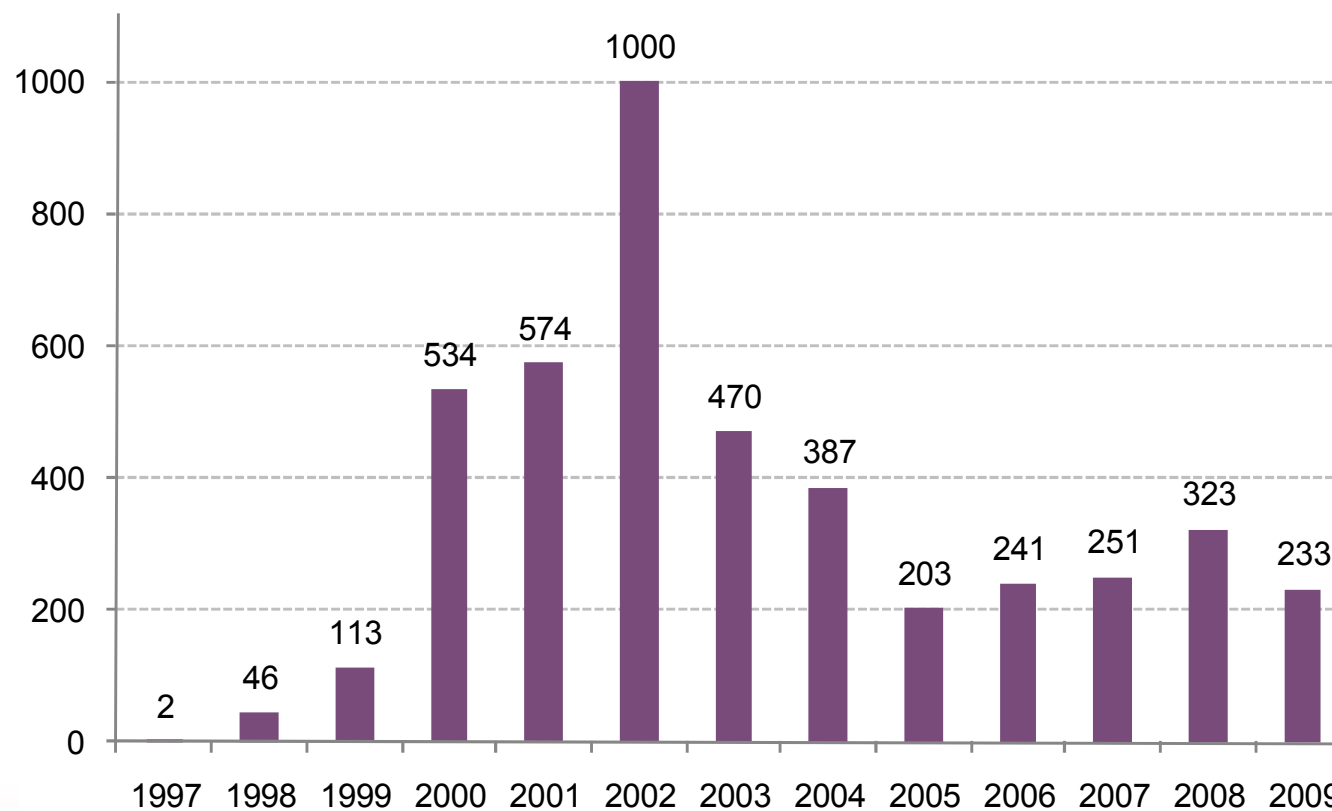
VDI struktūrinių padalinių veikla. Prevencijos skyrius

2003–2009 m. atliktų prevencinių tikrinimų ir išankstinių patikrų skaičiaus dinamika (vnt.)

VDAI struktūrinių padalinių veikla. Prevencijos skyrius

Asmens duomenų valdytojų valstybės registre įregistruotų duomenų valdytojų skaičius 1997–2009 m. (vnt.)

Ačiū už dėmesį!

A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, 09310 Vilnius
Tel. (8 5) 271 2804, 279 1445, faks. (8 5) 261 9494
El. paštas ada@ada.lt, www.ada.lt